

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 349/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľa (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s.**, Pribinova 19, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou Mgr. Marcel Drgon, advokát s.r.o., Jesenského 2, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 23Ek/368/2019 z 8. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „exekučný súd“) sp. zn. 23Ek/368/2019 z 8. novembra 2023. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil, vec vrátil exekučnému súdu na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v pozícii žalovanej v spore vedenom žalobcom (██████████) pred Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12C/74/2004 o zaplatenie sumy 404 052,97 eur z titulu náhrady škody na zdraví. Okresný súd rozsudkom zo 14. februára 2006 zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobcovi sumu 150 256,14 eur, vo zvyšnej časti žalobu zamietol, náhradu trov konania sťažovateľke nepriznal a uložil jej povinnosť zaplatiť súdny poplatok. Na základe odvolania podaného oboma

stranami sporu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 18. júna 2009 (v spojení s opravným uznesením zo 7. septembra 2009) rozsudok okresného súdu vo vyhovujúcej časti zmenil tak, že sťažovateľku zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 70 503,89 eur, vo zvyšnej napadnutej časti vyhovujúcej časti rozsudok zmenil tak, že žalobu v tej časti zamietol, v napadnutej zamietajúcej časti rozsudok potvrdil a sťažovateľku zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 10 797,43 eur do rúk jeho právnej zástupkyne (JUDr. Borovskej), zaplatiť štátu súdny poplatok a náhradu trov štátu. Priznanú náhradu trov konania vo výške 10 797,43 eur sťažovateľka zaplatila 3. augusta 2009 na účet právnej zástupkyne žalobcu JUDr. Borovskej.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 15. apríla 2011 odmietol, čo sa týka výroku, ktorým krajský súd v napadnutej zamietajúcej časti rozsudok okresného súdu potvrdil, a vo výroku, ktorým vo zvyšnej napadnutej vyhovujúcej časti rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol, ako aj v časti o náhrade trov konania a povinnosti sťažovateľky zaplatiť súdny poplatok a náhradu trov konania štátu zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

4. Krajský súd po vrátení veci rozsudkom z 20. októbra 2011 rozsudok okresného súdu vo zvyšnej napadnutej vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol a sťažovateľku zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 1 375,56 eur do rúk jeho právnej zástupkyne (JUDr. Borovskej) a štátu zaplatiť súdny poplatok a náhradu trov konania štátu. Priznanú náhradu trov konania druhým rozsudkom krajského súdu vo výške 1 375,56 eur sťažovateľka zaplatila 12. decembra 2011 na účet právnej zástupkyne žalobcu JUDr. Borovskej.

5. Aj v poradí druhý rozsudok krajského súdu napadol žalobca dovolaním, ktoré najvyšší súd rozsudkom z 28. novembra 2013 zamietol v časti smerujúcej proti výroku krajského súdu, ktorým rozsudok okresného súdu vo zvyšnej napadnutej vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol a rozsudok krajského súdu vo výroku, ktorým sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 1 375,56 eur, zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

6. O náhrade trov konania napokon rozhodol krajský súd uznesením z 31. januára 2014, ktorým sťažovateľku zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 12 172,99 eur na účet jeho právnej zástupkyne (JUDr. Borovskej). Predmetné uznesenie bolo sťažovateľke doručené 13. marca 2014.

7. Sťažovateľka následne v liste z 13. marca 2014 adresovanom a doručenom (17. marca 2014) JUDr. Borovskej uviedla, že s prihliadnutím na skutočnosť, že jej uhradila trovy právneho zastúpenia (3. augusta 2009 sumu 10 797,43 eur a 12. decembra 2011 sumu 1 375,56 eur), a s poukazom na odôvodnenie uznesenia krajského súdu z 31. januára 2014, ktoré uvedené úhrady potvrdilo, zastáva názor, že jej nevznikla na základe predmetného uznesenia povinnosť uhradiť v prospech jej účtu sumu 12 172,99 eur, keďže skôr vykonané úhrady v úhrne predstavujú uvedenú sumu.

8. Exekučný súd 21. marca 2019 poveril súdnu exekútorku JUDr. Zuzanu Borárosovú vykonaním exekúcie proti sťažovateľke ako povinnej na uspokojenie pohľadávky vo výške 12 172,99 eur v prospech oprávneného (██████████), a to na základe exekučného titulu, ktorým je uznesenie krajského súdu z 31. januára 2014 (bod 6).

9. Návrhom zo 4. apríla 2019 sa sťažovateľka v pozícii povinnej domáhala zastavenia exekúcie. Uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom 17. októbra 2019 exekučný súd návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie zamietol (výrok I), oprávnenému priznal nárok na náhradu výdavkov za zastupovanie advokátom v súvislosti s návrhom sťažovateľky na zastavenie exekúcie vo výške 153,37 eur (výrok II) a sťažovateľke náhradu trov konania nepriznal (výrok III). Na základe sťažnosti podanej sťažovateľkou exekučný súd uznesením vydaným sudcom 9. decembra 2019 uznesenie exekučného súdu zo 17. októbra 2019 zrušil a vec v celom rozsahu vrátil vyššiemu súdnemu úradníkovi na ďalšie konanie. Úlohou vyššieho súdneho úradníka bolo opätovne preskúmať v návrhu na zastavenie exekúcie námietku započítania pohľadávky zo strany sťažovateľky, vyhodnotiť sporné skutočnosti v procese posudzovania jej listu z 13. marca 2014, taktiež ostatné dôkazy v návrhu, a to aj s poukazom na povinnosť exekučného súdu *ex offio* skúmať dôvody zastavenia exekúcie podľa § 61k ods. 1 Exekučného poriadku. Následne rozhodnúť, a to aj o trovách pôvodného konania a sťažnostného konania, a rozhodnutie náležite odôvodniť.

10. V poradí druhým uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom 12. januára 2021 exekučný súd opätovne návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie zamietol (výrok I), oprávnenému priznal nárok na náhradu trov pôvodného exekučného konania vo výške 368,09 eur (výrok II) a trov právneho zastúpenia v súvislosti s vyjadrením k sťažnosti vo výške 184,04 eur (výrok III) a sťažovateľke náhradu trov v súvislosti s podaným návrhom na zastavenie exekúcie a podanou sťažnosťou nepriznal (výrok IV). Na základe opätovnej sťažnosti podanej sťažovateľkou exekučný súd napadnutým uznesením vydaným sudcom 8. novembra 2023 uznesenie exekučného súdu z 12. januára 2021 zmenil vo výrokoch II a III o náhrade trov konania oprávneného tak, že oprávnený má nárok na náhradu trov exekučného konania vo výške 306,74 eur (výrok I), vo zvyšnej časti sťažnosť sťažovateľky zamietol (výrok II), oprávnenému priznal nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v súvislosti s vyjadrením k sťažnosti vo výške 154,44 eur (výrok III) a sťažovateľke nárok na náhradu trov sťažnostného konania nepriznal.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Podstatou argumentácie uplatnenej sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že napadnuté uznesenie exekučného súdu nespĺňa požiadavku riadneho a zákonného odôvodnenia súdneho rozhodnutia, čím porušuje ústavou garantované základné právo sťažovateľky ako povinnej v exekúcii na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

12. V podstatnom svoje tvrdenie odôvodňuje tým, že napadnuté uznesenie „*exekučný súd odôvodnil síce obsiahlo, ale súčasne nezrozumiteľne, arbitrárne, vnútorne nelogicky, flagrantne pritom ignorujúc ako osobitosti platenia náhrady trov nachádzacieho súdneho konania v prípade, ak je účastník zastúpený advokátom, tak aj bez toho, aby sa riadne tak, ako to správne uviedol exekučný súd vo svojom druhom uznesení, ktorým malo byť ďalšie rozhodovanie exekučného súdu viazané, teda vysporiadal sa so skutočnosťou, aké právne účinky má list sťažovateľky ako povinnej v exekúcii z 13. marca 2014, či bol tento list doručený, či je tento list možné považovať za započítací prejav – úkon podľa ustanovenia § 580 Občianskeho zákonníka a súčasne, či je možné na takéto jednostranné započítanie v zmysle § 61e Exekučného poriadku prihliadnuť, k čomu bol exekučný súd povinný vykonať dokazovanie tak, aby mohol prijať skutkový záver o sporných*

skutočnostiach v procese posudzovania listu sťažovateľky ako povinnej z 13. marca 2014. Námietky premlčania, ktoré uplatnil žalobca ako oprávnený bez ich podrobnej špecifikácie vyhodnotil exekučný súd súčasne ako dôvodné bez toho, aby určil začiatok, dĺžku a prípadný koniec premlčacej doby. Exekučný súd tak poskytol ochranu mala fide oprávnenému, ktorý už raz dostal náhradu trov nachádzacieho konania zaplattenú a poškodil tak bona fide sťažovateľku, ktorá na konci žalobcovi náhradu trov nachádzacieho súdneho konania bola prinútená v exekúcii zaplatiť aj druhý krát, a to navyše s ďalšou dodatočnou náhradou trov žalobcu ako oprávneného, odmenou exekútora a ostatnými trovami exekúcie.“.

13. Navyše sťažovateľka dôvodí, že „perlou, ktorú obiter dictum sudca exekučného súdu uviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia je rada sťažovateľke, že právo patrí len bdelym, že opätovne priznanú náhradu trov nachádzacieho konania mala žalobcovi zaplatiť znova a už raz zaplattené náhrady trov v rovnakej výške, ktoré žalobcovi zaplatila na základe v tom istom súdnom konaní medzičasom zrušených rozhodnutí odvolacieho súdu, si mala vymáhať v samostatnom súdnom konaní. V prvom rade je potrebné uviesť, že takáto rada je namieste až od účinnosti zákona č. 2/2017 Z. z., ktorým bol k 1. aprílu 2017 novelizovaný Exekučný poriadok, odkedy nie je možné voči judikovanej pohľadávke vyplývajúcej z exekučného titulu započítať pohľadávku nejudikovanú. Nakoľko však pred týmto časom takého započítanie možné bolo a malo za následok zánik pohľadávky, je takáto časť odôvodnenia v príkrom rozpore so zásadou ultima ratio a exekučný súd de facto odporučil sťažovateľke, aby nehospodárne a neúčelne zaťažovala súdy novou žalobou, hoci mala k dispozícii inštitút práva, ktorý ona pred účinnosťou predmetnej novely Exekučného poriadku adekvátne využila, čím nepochybne bdela bola a na rozdiel od postupu žalobcu konala striktne bona fide a nikoho, nota bene nie žalobcu, pri tom na žiadnych právach neukrátila.“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej v petite ústavnej sťažnosti označených práv napadnutým uznesením exekučného súdu, s ktorého závermi nesúhlasí a vyčíta mu neodôvodnenosť a arbitrárnosť.

15. Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 395/2019).

16. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje zásadná odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), a preto ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne.

17. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú [čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012)].

18. Aj na základe doterajšej judikatúry ústavného súdu je potrebné konštatovať, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu je aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie. Aj vo výkone rozhodnutia alebo v súdnej exekúcii sa musí každému zaručiť prístup k súdnej ochrane, ak splní predpoklady ustanovené zákonom. K naplneniu záruk na prístup k súdnej ochrane v zmysle už uvedeného článku ústavy dochádza až vtedy, keď uplatnené právo je efektívne vykonané. Efektívnosť výkonu tohto základného práva vyžaduje, aby všeobecný súd konal objektívne, vylúčil náhodné alebo svojvoľné uplatnenie zákonných možností na rozhodnutie, a ak prijme konečné rozhodnutie, vychádzal z toho, čo objektívne zistil. Preto pri postupe všeobecných súdov treba dbať na to, aby účastníkom exekučného konania zabezpečili taký prístup k súdnej ochrane v exekučnom konaní, ktorý nie je diskriminačný bez primeraných a objektívne zdôvodniteľných okolností (m. m. III. ÚS 378/2018).

19. Tieto východiská bol povinný exekučný súd dodržiavať a premietnuť aj do odôvodnenia napadnutého uznesenia. Úlohou ústavného súdu preto v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti bolo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, minimálne v takej miere, ktorá je z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či nie je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená.

20. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

21. Zákonný sudca po oboznámení sa s dôvodmi uvedenými sťažovateľkou v sťažnosti (kopírujúcimi tvrdenia uvedené v ústavnej sťažnosti), aplikujúc príslušnú zákonnú úpravu, vyhodnotil sťažnosť ako nedôvodnú. Závery prijaté vyšším súdnym úradníkom vyhodnotil ako vecne správne a v napadnutom uznesení sa zaoberal rozsiahlou právnou argumentáciou uplatnenou sťažovateľkou v sťažnosti. V úvode (bod 25 napadnutého uznesenia) podčiarkol skutočnosť, že napriek tomu, že vyšší súdny úradník aplikoval pri posudzovaní jednostranného zápočtu zo strany sťažovateľky § 61e Exekučného poriadku, ktorý bol do nášho právneho poriadku zahrnutý až s účinnosťou od 1. apríla 2017, t. j. až po vykonaní samotného započítacieho úkonu, táto skutočnosť nemala za následok nesprávne právne posúdenie veci, keďže sa vyšší súdny úradník vecne zaoberal

aj samotnými účinkami takéhoto započítacieho prejavu vôle a návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie zamietol aj s poukazom na iné dôvody. Zrušením napadnutého uznesenia (v dôsledku nesprávnej aplikácie § 61e Exekučného poriadku) by sa postavenie sťažovateľky nezmenilo, nedošlo by k zlepšeniu jej procesného postavenia ani k vyhoveniu podanému návrhu. Aj napriek tomu, že sa sudca stotožnil s dôvodmi uvedenými v uznesení, pre ktoré vyšší súdny úradník návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie zamietol, tieto dôvody doplnil aj v napadnutom uznesení.

22. Ako prvé posúdil exekučný súd sťažovateľkou namietané vyplatenie žalobcovi priznaných trov základného konania (sumy 10 797,43 eur zaplatenej 3. augusta 2009 a sumy 1 375,58 eur zaplatenej 12. decembra 2011), pričom dospel k záveru, že sťažovateľka si mala tieto pohľadávky uplatniť vo vzťahu k žalobcovi (oprávnenému) v štádiu pred začatím exekúcie (napr. vo forme žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia). Okolnosti predchádzajúce vydaniu exekučného titulu nemôžu byť predmetom skúmania exekučného súdu, keďže tento už neskúma vecnú správnosť exekučného titulu (rozhodnutia všeobecného súdu), keďže je ním viazaný. Materiálny prieskum exekučného titulu môže exekučný súd urobiť len v prípade, ak sa v konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul, uplatňoval nárok v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo možné namietat' alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky. Akékoľvek hmotnoprávne námietky (vrátane kompenzačných námietok) sťažovateľka mohla a mala uplatniť v súdnom konaní. Sťažovateľka je právnickou osobou so samostatným právnym oddelením, ide o právne zdatný subjekt, ktorý mal možnosť po zrušení pôvodných rozhodnutí o povinnosti k náhrade trov konania v dovolacom konaní žiadať žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k už vyplateným sumám trov konania. V tejto súvislosti sa exekučný súd (body 27 až 29 napadnutého uznesenia) pomerne obsiahlo zaoberal otázkou bezdôvodného obohatenia a jeho premlčaním, pričom dospel k záveru, že o začatí plynutia 2-ročnej subjektívnej lehoty na uplatnenie vydania bezdôvodného obohatenia pre sťažovateľku možno hovoriť od momentu, keď jej boli doručené zrušujúce uznesenia dovolacieho súdu, a to pre každú parciálnu časť plynula táto lehota samostatne. Vzhľadom na skutočnosť, že si sťažovateľka nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia proti žalobcovi do vydania napadnutého uznesenia neuplatnila, možno jednoznačne konštatovať, že je premlčaný.

23. Následne sa exekučný súd zaoberal argumentáciou sťažovateľky, že k zániku pohľadávky došlo v dôsledku jednostranného započítania pohľadávky, a to s poukazom na list sťažovateľky adresovaný právnej zástupkyni žalobcu v základnom konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul. Podľa názoru exekučného súdu nemožno povedať, že by z obsahu listu malo byť zrejmé, že išlo o započítací prejav vôle. Sťažovateľka v ňom *de facto* stroho konštatovala, že vzhľadom na skôr vykonané úhrady neeviduje voči žalobcovi žiadnu povinnosť na zaplatenie sumy 12 172,99 eur. Napriek pochybnostiam o tom, či z obsahu predmetného listu možno vyvodit' započítací prejav (čo tvrdila sťažovateľka), skúmal exekučný súd aj existenciu a splnenie ďalších zákonných podmienok na platné započítanie. Dospel pritom k záveru, že sporným vo veci je doručenie započítacieho prejavu. Sťažovateľka tvrdí, že dorúčením uvedeného listu právnej zástupkyni žalobcu (oprávneného) doručila predmetný úkon *de iure* aj oprávnenému, čím došlo k naplneniu hmotnoprávnych účinkov započítania, oprávnený, naopak, tvrdí, že predmetný právny úkon započítania je voči nemu irelevantný, keďže bol adresovaný JUDr. Borovskej, ktorá nie je účastníkom konania, nie je a ani nebola osobou oprávnenou k nárokom vyplývajúcim z exekučného titulu. Navyše v čase doručenia listu už bol exekučný titul (rozhodnutie krajského súdu) právoplatný a vykonateľný, a teda právne zastúpenie JUDr. Borovskou zaniklo ešte pred jeho dorúčením.

24. Započítací úkon nebol zo strany oprávneného akceptovaný a oprávnený trval na legitimitu svojho nároku vyplývajúceho z exekučného titulu. Sporným sa tak stala otázka, či týmto jednostranným započítaním pohľadávok došlo alebo nedošlo k zániku pohľadávky oprávneného vymáhanej v predmetnej exekúcii. Poukazujúc na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 85/2017 z 2. februára 2017, exekučný súd konštatoval, že oprávneným subjektom je účastník konania, ktorý sa právoplatnosťou rozhodnutia stáva veriteľom pohľadávky na náhradu trov konania. Určenie povinnosti zaplatiť náhradu trov konania advokátovi je len stanovením platobného miesta. Zaplatením náhrady trov konania advokátovi (do jeho rúk alebo na jeho účet) podľa neskôr zrušeného súdneho rozhodnutia vzniká bezdôvodné obohatenie tomu, v mene koho advokát náhradu prijal, t. j. účastníkovi, ktorého v konaní zastupoval a ktorému bola ich náhrada prisúdená. Advokát nie je pasívne legitimovaným subjektom v konaní o vydanie takéhoto bezdôvodného obohatenia vrátane jeho príslušenstva. Doručenie listu z 13. marca 2014 (t. j. sťažovateľkou deklarovaného jednostranného započítacieho úkonu do rúk advokátky JUDr. Borovskej, ktorá oprávneného právne zastupovala v základnom súdnom konaní) nemá hmotnoprávne účinky zániku záväzku sťažovateľky vyplývajúceho z právoplatného a vykonateľného exekučného titulu. Sťažovateľka nekonala s dostatočnou odbornou starostlivosťou a ani v súlade so zásadou „*práva patria bdelym*“. Ako právne zdatný subjekt mohla byť obozretniejšia a predmetný list (tvrdený započítací prejav vôle) adresovať nielen advokátke JUDr. Borovskej, ale aj priamo oprávnenému, čím by zamedzila vzniku nejasností a polemík.

25. V závere (bod 37 napadnutého uznesenia) exekučný súd vyslovil, že právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu je záväzné, nezmeniteľné a vynútiteľné. Priamym dôsledkom vymenovaných účinkov rozhodnutia, ktoré je súčasne exekučným titulom, je, že ho v rámci prebiehajúceho exekučného konania už nie je možné exekučným súdom preskúmať z hľadiska jeho vecnej správnosti a nemožno ho meniť ani zrušovať, keďže tieto úkony prislúchajú len súdu, ktorý rozhoduje o opravných (riadnych alebo mimoriadnych) prostriedkoch proti nemu. Rozsah preskúmania rozhodnutia exekučného titulu exekučným súdom sa obmedzuje len na to, či exekučný titul vydal orgán oprávnený na jeho vydanie, či sú splnené podmienky formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu a či sú účastníci exekučného konania nositeľmi vymáhaných práv a povinností, čo exekučný súd robí už v štádiu pred udelením poverenia súdnemu exekútorovi, ktoré je predpokladom na začatie vykonávania exekúcie. Rovnako v prípade podania návrhu na zastavenie exekúcie zo strany povinného môže exekučný súd preskúmať len okolnosti predpokladané zákonom (§ 61k ods. 1 Exekučného poriadku), ktorými sú okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu a spôsobili zánik vymáhaného nároku, zrušenie exekučného titulu, dôvody týkajúce sa neprípustnosti uznania alebo výkonu cudzieho exekučného titulu a iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu.

26. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s takto vyjadrenými názormi exekučného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

27. Ústavný súd nemôže hodnotiť napadnuté uznesenie podľa jeho obsahu v predchádzajúcich bodoch ako vydané bez vysporiadania sa so závermi, ktoré tvorili predmet rozhodovania, a teda

ústavne neudržateľné. Námietky sťažovateľky uplatnené v ústavnej sťažnosti sa javia ako jednoduchá polemika na úrovni zákona bez reflexie okolnosti, že ústavný súd nie je odvolacím ani dovolacím súdom a na žiadnom článku inštančnej postupnosti nenahrádza všeobecné súdy, nerieši teda „kauzu“, ale posudzuje „len“ ústavnú udržateľnosť ich rozhodnutí, ktorá sa odvíja od ústavnoprávne relevantného odôvodnenia (námietok) ústavnej sťažnosti. Polemika (len) na úrovni zákona, prípadne skutkových zistení nemôže bez ústavnej dimenzie (intenzity) zásahu do základných práv arbitrárnym alebo zjavne neodôvodneným rozhodnutím vyvolať vyhovenie ústavnej sťažnosti.

28. Postup sťažovateľky po tom, ako došlo k zrušeniu rozhodnutí krajského súdu (z 18. júna 2009 a 20. októbra 2011) dovolacím súdom, nemožno hodnotiť ako súladný so zásadou „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. „*práva patria len bdelým*“, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv, ktorá vyžaduje, aby aj strana sporu sledovala svoje subjektívne práva a robila také kroky, v ktorých dôsledku by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu. V prvom rade ak by sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia po tom, ako plnila na základe rozhodnutia, ktoré bolo neskôr zrušené (ako poukázal v odôvodnení napadnutého uznesenia exekučný súd), nedostala by sa do situácie, v ktorej sa aktuálne nachádza. V druhom rade mala možnosť brániť sa proti ostatnému rozhodnutiu krajského súdu z 31. januára 2014 (t. j. exekučnému titulu) dovolaním, resp. ústavnou sťažnosťou, ak dovolanie prípustné nebolo, čo však nevyužila, a preto je potrebné dať za pravdu exekučnému súdu aj v tom, že námietky uplatniteľné v exekučnom konaní sú len tie, ktoré vznikli po vydaní exekučného titulu (s výnimkami, pod ktoré vec sťažovateľky nespadá). Skutočnosťou, ktorá nastala po vydaní exekučného titulu, je list sťažovateľky z 13. marca 2014, s ktorou sa exekučný súd v rámci napadnutého uznesenia náležite vysporiadal.

29. Ústavný súd, rešpektujúc zákonné limity rozsahu prieskumu vo vykonávanom konaní, dospel k ústavne konformnému záveru, že medzi napadnutým uznesením exekučného súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

30. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namietala aj porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že o ich prípadnom porušení by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnopracných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. Táto súvislosť vyplýva z previazanosti posúdenia ústavnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu s predmetom jeho rozhodovania, ktorým bolo majetkové právo. Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením exekučného súdu a porušením základného práva sťažovateľky upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprichádzala do úvahy ani príčinná súvislosť s namietaným porušením základných práv sťažovateľky zaručených v čl. 20 ústavy, čl. 11

ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a vzhľadom na to ústavný súd aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

31. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júla 2024

Libor Duľa
predseda senátu